

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne

- Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
— Archiwum Skarbu Koronnego, dz. XLVI, sygn. 146 a.
— Metryka Koronna, dz. 18, sygn. 64.
Archiwum Diecezjalne w Drohiczylinie:
— Wiedomost' w Diekanacie Bielskom za god 1828.
Archiwum Państwowe w Białymstoku:
— Bielska Powiatowa Komisja Spisowa sygn. 1.
— Bielski Powiatowy Komitet do Walki z Cholerą sygn. 2, 4.
— Gromadzka Rada Narodowa w Pasynkach 1953-1954.
— Gromadzka Rada Narodowa w Pasynkach 1954-1972.
— Gromadzka Rada Narodowa w Zubowie 1954-1959.
— Kamera Wojny i Domen sygn. 667, 656, 75/15, 75/4.
— Księga Grodzka Brańska 1640.
— Podatkowy Inspektor Powiatu Bielskiego sygn. 9.
— Starostwo Powiatowe Bielsko Podlaskie, Referat Rolny i Reform Rolnych sygn. 16.
— Starszy Notariusz Grodzieński sygn. 1204, 9775, 13344.
— Urząd Wojewódzki Białostocki sygn. 230.
Archiwum Państwowe w Lublinie:
— Chełmski Konsystorz Grecko-Katolicki, sygn. 780.

Archiwum Parafii Prawosławnej w Pasynkach:

— Księgi metrykalne.

— *Ispowiednaja Wiedomost'* z 1902 r.

— *Letopiś Pasynkowskago Prawosławnaogo Prichoda pisanijem naczata w 1880 godu.*

— *Prichodskaja Kniga Pasynkowskago Prichoda* z 1932 r.

Archiwum Parafii Prawosławnej w Rybołach:

— *Dopolnitielnaja opiś Pasynkowskoj Krestitielskoj Cerkwi Grodniejskoj Gubierni* (1853).

Centralny Dziażrauny Histaryczny Archiu Biełarusi, F. 1744 op. 1 (nr. 25).

Nacyjanalny Histaryczny Archiu Biełarusi w Grodzie:

— Grodniejskij Gubiernskij Komitet ob Obiespieczennii Prawosławnaogo Duchowieństwa, F. 135, op. 1 (nr 136).

— Grodniejskaja Gubiernskaja Pałata, F. 24, op. 7 (nr. 227, 229, 232).

— Grodniejskaja Gubiernskaja Pierepisnaja Komissija Wsieobščozj Pierepisi Nasielenija, F. 100, op. 1 (nr 38, 65).

— Grodniejskoje Gubiernskoje Uprawlenije Ziemledielija i Gosimuszczestw, F. 31, op. 2 (nr. 1147, 1587, 1954).

— Spiski Sielskich Obszczestw po Wołostiam, F. 14, op. 1, (nr 423, 665).

Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie:

— Teki Glinki 128, 316, 371 (mikrof. w zbiorach AP w Białymstoku).

Źródła drukowane

Akty Wilenskoj Archeograficznej Komisii t. 14, Wilno 1887.

Białorusini i stosunki polsko-białoruskie na Białostoczczyźnie 1944-1956, oprac. S. Iwaniuk, t. I, cz. 1, cz. 2, Białystok 1997-1998.

Chrapowicki J. A., *Diariusz*, cz. II, oprac. A. Rachuba i T. Wasilewski, Warszawa 1988.

Iosif (Siemaszko), mitropolit, *Zapiski Iosifa mitropolita Litowskago izdannije Impieratorskoju Akadiemijeju Nauk po zawieszczaniju awtora*, t. 3, S-Pietierburg, 1883.

- Kościół Prawosławny w ocenie władz II Rzeczypospolitej*, oprac. ks. G. Sosna, Ryboły 1991.
- Księga cudów przed ikoną Matki Bożej w Starym Korninie dokonanych*, oprac. A. Mironowicz, Białystok 1997.
- Księgi Referendarii Koronnej z czasów saskich. Sumariusz*, oprac. M. Woźniakowa, t. I-II, Warszawa 1969-1970.
- Lustracje Województwa Podlaskiego 1570, 1576*, oprac. J. Topolski, J. Wiśniewski, Wrocław-Warszawa 1959.
- Opisanije Dokumentow Archiwa Zapadno-Russkich Uniatskich Mitropolitow*, t. II, S-Pietierburg 1900.
- Protokoły i Postanowlenija i Matieriały Wsierossijskago Sjezda Bieżencew iż Bielorisii*, Moskwa 1918.
- Siemienczuk H., *Historyja Prawasłaunaj carkwy na Bielastoczczynie u fondach Nacyjanalnahy histarycznaha archiwa Bielarusi u Hrodnie*, Białoruskie Zeszyty Historyczne, t. 8/1997.
- Szirajew E., *Ruś Bielaja, Ruś Czernaja w kartach*, Mińsk 1991.
- Sprawy narodowościowe i wyznaniowe na Białostoczczyźnie (1944-1948)*, oprac. ks. G. Sosna, Ryboły 1996.
- o. A. Wołkowski, *Historyczny i statystyczny opis cerkwi i parafii w Czarnej Cerkiewnej*, Bielsk Podlaski 1994.

Opracowania

- Bajko P., *Gdy w Pasynkach działało bractwo cerkiewne*, Tygodnik Podlaski 1989, nr 1.
- Bakunowicz I., *Obżynkowe swiato u Pasynkach*, Nad Buhom i Narwoju 2000, nr 10.
- Bren J., *Osobiennosti religioznago byta krestian bielskago ujezda*, LEW 1887, nr 1-6.
- Brzozowska A., *Folklor i obrzędy wsi Saki*, praca magisterska nap. pod kier. prof. A. Barszczewskiego, Warszawa 1981.
- Burek K., *Starożytnicy i archeolodzy. Z dziejów badań archeologicznych na Białostoczczyźnie*, Olsztyn 1977.
- Chlebcewicz W., *Sieło Klejniki piered bieżeństwom — wo wremia mirowoj wojny*, Białoruskie Zeszyty Historyczne, nr 2(4), 1995.

- Dokumentacja ewidencyjna cmentarza prawosławnego w Pasynkach*, oprac. D. Łuczak, M. Bartoszewicz, Białystok 1989.
- (fal), *W Pasynkach*, *Gazeta Współczesna* 1969, nr 111.
- Fionik D., *Jaraslau Kastycewicz*, *Białoruskie Zeszyty Historyczne*, 1995, nr 1(3).
- Fionik D., *Kaniec szkolnictwa u pasyńskim prychodzie*, *Przegląd Prawosławny* 1999, nr 2.
- Godowej otczet Pasyńkowskago bratstwa*, *GEW* 1910, nr 16/17.
- Grochowska I., *Kłęski elementarne na Podlasiu*, *Białostoczczyzna*, t. 2, 1993.
- Iosif (Siemaszko), mitropolit, *Zapiski Iosifa mitropolita Litowskago izdannije Impieratorskoju Akadiemiejju Nauk po zawieszczaniju awtora*, t. 3, S-Pietierburg 1883.
- Hauryluk A. *Kawalak naszaha czasu*, *Niwa*, 1986, nr 46.
- Ihnaciuk R. *Niewiasiołaje wyzwalenie* (wspomnienia), *Niwa* nr 28/2000.
- Iwaniuk B., *Cerkiewne budownictwo drewniane w okolicach Hajnówki i Bielska Podlaskiego*, *Łódź* 1986, mnps.
- (jac), *Budzie ramiza-swiatlica*, 1981, *Niwa* nr 18.
- Jefimiuk I., *Folklor i obrzędy wsi Zubowo*, praca magisterska nap. pod kier. prof. A. Barszczewskiego, Warszawa 1983.
- Kiprianowicz I., *Żizń Iosifa Siemaszki mitropolita Litowskago i Wilenskago i wozsojedinienieje zapadno-russkich uniatows prawosławnoju cerkowiju w 1839 r.*, Wilno 1889, (m.in. o Czyżach, Klejnikach, Nowym Berezowie i Pasynkach).
- Kluczewski W., *Russkaja Istorija*, t. 3., Moskwa 1993.
- Kobus W., *Folklor i obrzędy wsi Pasynki*, praca magisterska nap. pod kier. prof. A. Barszczewskiego, Warszawa 1980.
- Kokowski A., *Archeologia Gotów. Goci w Kotlinie Hrubieszowskiej*, Lublin 1999.
- Kondraciuk M., *Nazwy miejscowe wschodniej Białostoczczyzny*, *Ossolineum* 1974.
- Kowerda S., *Pa razburanych miascoch Bielarusi*, *Nasza Dumka* 1921, nr 9.
- Krasowski K., *Związki wyznaniowe w II Rzeczypospolitej*, *Studium historyczno-prawne*, Warszawa-Poznań 1988.

- Małek A., *Kościół chrześcijański w Departamencie Białostockim Nowych Prus Wschodnich*, Gryfita 1996, nr 3.
- Matus I., *Carska szkoła*, Czasopis 1997, nr 4.
- Matus I., *Kostycewiczowie*, Białoruskie Zeszyty Historyczne, 1997, nr 1(7).
- Michalczuk K. *Moj los, majo nakanawannie* (wspomnienia), Niwa, 2000, nr 49.
- Monachowicz M., *Raszylu nie pić harelki* (wspomnienia), Niwa, 2000, nr 20.
- Nakazanie Bożije za koszczunstwo*, GEW, 1914 nr 9-10.
- Na Jana u Pasynekach i Pilipkach*, „Niwa”, 1959, nr 31.
- Niecikawy W., *Pasyunki* (wiersz), Niwa, 1972, nr 18.
- Okulicz J., *Studia nad przemianami kulturowymi i osadniczymi w okresie rzymskim na Pomorzu Wschodnim, Mazowszu i Podlasiu*, Archeologia Polski, 1970, t. 15.
- Papierzyńska-Turek M., *Między tradycją i rzeczywistością. Państwo wobec prawosławia 1918-1939*, Warszawa 1989.
- Recz skazannaja pri oswiaszczenii Pasynkowskago zdanija 2-klasnago uczyliszczza*, GEW, 1911.
- Pierewoj N., *Zalataja kniha pra wiosku Knarazy*, Bielski Hostinec, nr 2-12.
- Pilcicka J., *Obcy na ścianie wschodniej* (osadnik we wsi Pasyunki), Gazeta Współczesna 1992, nr 249.
- Pokrowski F., *Archieologiczeskaja karta Grodnienskoj Gubierni*, Wilno 1895.
- Rudczyk W., *Zahadka na mohilniku u Knarazach*, Niwa 1986, nr 52.
- Rudkowski B., *Topografija dorog i pamiatnikow*, wyd. 1-2, Bielsk Podlaski 1996-1997.
- Rudkowski B., *Topograficzeskaja dokumentacyja cerkwi prawoslawnoj w Pasynekach, 28. 06. 1988 r.*, mnps w archiwum cerkiewnym w Pasynekach.
- Sakouski W., *Historyja majoj miascowsci*, Białystok — Hajnówka 1999.
- Sakouski W., *Z minulaha majoj wioski, siamji*, Niwa, rocznik 1996.
- Sakowicz A., *Życie jak jedna minuta*, Czasopis, 2000, nr 12.

- Siemianczuk H., *Historyja skarbu z wioski Pilipki*, Bielski Hostineć 2001, nr 14.
- Smolicz I., *Istorija Russkoj Cerkwi*, t. VIII, cz. 1 i 2, Moskwa 1997.
- Szachowicz M., *Jak Pasyunki Sakou naduli*, Niwa 1988, nr 49.
- Szachowicz M., *Adklad nie idzie u lad*, Niwa 1989, nr 3.
- Szafran O., *Takojе zycio* (wspomnienia), Niwa 2000, nr 44.
- Sosna o. Grzegorz, *Pasyunki*, Wiadomości Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, 1978, nr 1-2.
- Szafran P., *Swiata u Pasyunkach*, Niwa 2000, nr 30.
- Torzestwo w Knorozowskoj odnoklasnoj szkole Pasynkowskago prichoda*, GEW, 1904, nr 20.
- Wereda D., *Unicka diecezja brzeska w latach 1720 — 1795*, praca doktorska napisana pod kierunkiem prof. dra hab. Stanisława Olczaka, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin — Siedlce 2000.
- Wiesiołowski W., *Lipawaje liście jeli* (wspomnienia), Niwa 2000, nr 16.
- Wójtowicz J., *Szkolnictwo w rejonie Bielska Podlaskiego w okresie władzy radzieckiej*, Bielski Hostineć 2000, nr 12.